

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov – **1/ K.**, bytom V., **2/ Ing. L.** bytom M., **3/ J.**, bytom P., **4/ E.**, bytom N., **5/ O.**, bytom N., proti žalovanému **Krajskému stavebnému úradu v Trenčíne**, so sídlom Hviezdoslavova 3, Trenčín, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 09. decembra 2009, č. KSU-2009-763/3421-3/Kn, na odvolanie žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 25. októbra 2011, č. k. 13S/79/2011-36, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 25. októbra 2011, č. k. 13S/79/2011-36 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KSU-2009-763/3421-3/Kn z 09. decembra 2009 vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a nepriznal žalobcom oslobodenie od súdnych poplatkov ani im neustanovil zástupcu z radov advokátov.

Rozhodol tak podľa § 244 ods. 1, § 247 ods. 1 a 2, § 250b ods. 1, § 103 a § 250d ods. 3, § 30 veta prvá, § 138 ods. 1 veta prvá a § 146 ods. 1 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), po tom čo mu vec bola postúpená uznesením Okresného súdu v P. z 20. júla 2011, č. k. 9S/1/2011-8.

Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že krajský súd z podkladov pripojených v administratívnom spise žalovaného, ako aj z jeho písomného vyjadrenia doručeného súdu

05. októbra 2011 zistil, že žalovaný napadnutým rozhodnutím z 09. decembra 2009 zamietol odvolanie žalobcov proti rozhodnutiu Mesta P. ako správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 19. júna 2009 číslo sp.; 2.4.3.-06-2010-2008, 2.4.3-06-627-2009 a súčasne prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Správny orgán prvého stupňa napadnutými rozhodnutiami rozhodol, že žalobcovia nie sú účastníkmi konania vo veci dodatočného povolenia stavby „oplotenie“ na parc. č. X., k. ú. P.. Rozhodnutie žalovaného bolo podľa pripojených poštových doručení doručené žalobcom J. dňa 16. júla 2009, O. dňa 20. júla 2009, E. dňa 27. júla 2009, K. dňa 16. júla 2009 a Ing. L. CSc. bolo rozhodnutie na základe fikcie doručenia doručené dňa 20. júla 2009. Žalobcovia podali žalobu dňa 12. júla 2011 osobne na Okresnom súde v P., t. j. po uplynutí lehoty dvoch mesiacov, ktorú nemožno odpustiť.

O trovách konania krajský súd rozhodol s odôvodnením, že konanie bolo zastavené.

Pokiaľ ide o nepriznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a neustanovenia právneho zástupcu z radov advokátov, toto rozhodnutie odôvodnil tým, že u žalobcov sa jedná o zrejme bezúspešne uplatňovanie alebo bránenie práva (oneskorene podaná žaloba).

Žalobcovia napadli uznesenie krajského súdu včas podaným odvolaním dôvodiac v piatich bodoch tým, že prípisom zo dňa 03. októbra 2011 oznámili, že požadujú o pridelenie advokáta, vzhľadom na svoje finančné možnosti a odborné znalosti. Dokumentovali to stručným zdôvodnením. Domnievali sa, že je to dostatočné, a že v prípade potreby si súd vyžiada doplnenie, alebo spresnenie. V tomto smere žiadali aj o odpustenie poplatku, procesné poučenie s tým, že ak podmienku zákona 71/1992 Zb. nespĺňajú, poplatok uhradia. Súhlasili s prejednaním veci bez pojednávania. Poukázali na to, že súd neodmietol konať z dôvodu premlčania, ale prípisom zo dňa 12. septembra 2011 si vyžiadal ďalšie podklady a aj vyjadrenia, ktoré zaslali a o ktorých sme domnievali, že sú dostatočné. Tiež tvrdili, že rozhodnutie žalovaného, ktoré je predmetom preskúmania nebolo dodnes všetkým účastníkom konania doručené.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení navrhol uznesenie krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov nie je možné priznať úspech.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 ods. 2 OSP podľa ustanovení tejto hlavy (druhá hlava – rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 OSP).

Lehota na podanie žaloby proti rozhodnutiu správneho orgánu podľa § 250b ods. 1 OSP je dva mesiace od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

V preskúmvanej veci žalobcovia podali žalobu na Okresný súd v P. dňa 12. júla 2011, ktorý vec podľa § 250d ods. 2 OSP postúpil uznesením, č. k. 9S/1/2011-8 z 20. júla 2011 Krajskému súdu v Trenčíne .

Zo spisu krajského súdu a administratívneho spisu žalovaného nesporne vyplýva, že rozhodnutie Krajského úradu v Trenčíne č. KSU-2009-763/3421-3/Kn z 09. decembra 2009 bolo žalobcom riadne doručené, a to ako uviedol už krajský súd, žalobkyni 1. K. dňa 16. júla 2009, žalobcovi 2. Ing. L. CSc. uložením dňa 20. júla 2009 [§ 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov v spojení s § 140 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov], žalobcovi 3. J. dňa 16. júla 2009, žalobkyni 4. E. dňa 27. júla 2009, a žalobkyni 5. O. dňa 20. júla 2009.

Žalobcovia však žalobu podali až 12. júla 2011, teda s časovým odstupom takmer dvoch rokov, teda zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty.

Pretože žalobcovia v zákonom stanovenej dvojmesačnej lehote, ktorá uplynula jednotlivým žalobcom 16. septembra 2009 (žalobkyni 1. a žalobcovi 3.), 20. septembra 2009 (žalobcovi 2. a žalobkyni 5.) a najneskôr 27. septembra 2009 žalobkyni 4., krajský súd správne v súlade s § 250d ods. 3 OSP pre oneskorené podanie žaloby konanie zastavil, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolaciemu neostalo iné ako podľa 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP uznesenie krajského súdu potvrdiť.

Pre zastavenie konania z dôvodu oneskoreného podania žaloby nebolo vzhľadom na ustanovenie § 138 ods. 1 druhá časť veta prvej OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP možné priznať žalobcom oslobodenie od súdnych poplatkov ani im ustanoviť zástupcu v zmysle § 30 ods. 1 účinného v čase rozhodovania krajského súdu OSP ani postupovať podľa § 30 OSP účinného od 01. januára 2012, pretože u žalobcov podaním žaloby po uplynutí zákonom stanovenej lehoty zjavne ide o bezúspešné uplatnenie práva.

V súvislosti s čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Najvyšší súd Slovenskej republiky, pokiaľ ide o meritórne rozhodnutie vo veci (vydanie rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby), dáva do pozornosti ustanovenie § 250b ods. 2 OSP a ustanovenie § 250 ods. 2 OSP, v zmysle ktorého žalobcom vo veci samej môže byť aj opomenutý účastník správneho konania, ak od vydania rozhodnutia, ktoré nebolo žalobcovi doručené, neuplynula lehota troch rokov (§ 250b ods. 3 OSP). V prípade podania žaloby podľa § 250b ods. 2 OSP pozitívne zistenie súdu, že skutočne došlo zo strany konajúceho správneho orgánu k pochybeniu v podobe opomenutia niektorého z účastníkov konania spôsobuje, že takéto rozhodnutie správneho orgánu nenadobúda právoplatnosť (pozri k tomu bližšie uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, č. k. III. ÚS 279/2010-21 zo dňa 25. augusta 2010). V rámci konania o žalobe opomenutého účastníka správny súd otázku, či žalobca je alebo nie je opomenutý účastník, šetrí ako otázku predbežnú. Ak dospeje k záveru, že so žalobcom sa malo konať ako s účastníkom konania, uloží správne orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie. Podľa okolností prípadu môže odložiť vykonateľnosť tohto rozhodnutia. Stanoviskom súdu o povinnosti doručiť účastníkovi správne rozhodnutie je správny orgán viazaný a po uskutočnenom doručení predloží súdu administratívne spisy na rozhodnutie o žalobe.

Záverom dáva Najvyšší súd Slovenskej republiky do pozornosti žalobcov, že podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, je s účinnosťou od 01. januára 2012 poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona možné aj v konaní pred súdom v správnom súdnictve. Žalobcovia sa teda môžu pre prípad podania žaloby podľa § 250b ods. 2 OSP so svojou žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci obrátiť priamo aj na Centrum právnej pomoci (www.legalaid.sk).

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a §250k ods. 1 OSP, keďže žalobcovia nemali v odvolacom v konaní úspech a žalovaný právo na náhradu trov konania zo zákona nemá a ani mu v odvolacom konaní trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

P o u ě n i e : P r o t i t o m u t o u z n e s e n i u n i e j e p r í p u s t n ý o p r a v n ý p r o s t r i e d o k .

V Bratislave 31. januára 2012

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková